

Dôvodová správa

k bodu programu:

Vyhodnotenie plnenia Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja mesta Banská Bystrica na roky 2015-2023 v roku 2015 a schválenie akčného plánu na roky 2015 - 2018

- I. Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mesta Banská Bystrica na roky 2015-2023 (ďalej len „PHSR“) je strategický strednodobý rozvojový dokument zameraný na realizáciu významných zmien s dlhodobým dopadom na rozvoj územia mesta Banská Bystrica, analyzuje danosti a potreby mesta Banská Bystrica, definuje vízie, špecifické a tematické ciele, zámery, priority, akčný plán a princípy jeho realizácie, ktoré prostredníctvom aktivít napomôžu rozvoju mesta s ohľadom na potreby jeho obyvateľov. Realizácia aktivít PHSR sa predpokladá v krátkodobom a strednodobom časovom horizonte. Schválením PHSR si mesto zadefinovalo stratégiu na plnenie úloh na roky 2015 – 2023, pričom obsahuje aj podrobnejší akčný plán na obdobie 3 rokov 2015-2017. PHSR mesta Banská Bystrica na roky 2015-2023 bol schválený v MsZ dňa 22.9.2015 uznesením MsZ č. 232/2015 s platnosťou od 25.9.2015.

Dokument PHSR sa skladá zo šiestich častí:

A - Analytická časť - obsahuje komplexné hodnotenie rozvojovej úrovne a disponibility rozvojového potenciálu mesta, analýzu východiskovej situácie s väzbami na širšie územie, ako aj na legislatívu, ekonomický rozvoj spoločnosti, disponibilitu verejných zdrojov a systému ich prerozdelenia. Určuje hlavné faktory rozvojového potenciálu a odhaduje budúci vývoj s dôrazom na možné riziká a ohrozenia vo väzbe na existujúce relevantné stratégie a koncepcie a využívanie vnútorného potenciálu územia, jeho limitov a faktorov rozvoja územia mesta a jeho ľudí. Má niekoľko častí (analýza zdrojov, analýzy SWOT, disparity a faktory rozvoja, analýzy problémov, stromy cieľov)

B - Strategická časť - definuje víziu „Banská Bystrica bude mestom, kde sa oplatí žiť, prísť a zostať“, strategický cieľ „Zvýšiť atraktivitu mesta pre občanov, investorov, podnikateľov a návštevníkov.“ a 3 prioritné oblasti rozvoja - Prosperujúce mesto, Občianske mesto a Zdravé mesto). Ku každej prioritnej oblasti rozvoja mesta sú priradené programy z programovej štruktúry rozpočtu mesta, v rámci ktorých sú pomenované čiastkové zámery programu, priority a ich špecifické a tematické ciele. Ich plnenie je sledované pomocou merateľných ukazovateľov, ktoré porovnávajú súčasný stav oproti východiskovým hodnotám v čase nadobudnutia platnosti nového PHSR.

C - Programová časť - obsahuje zoznam priorít, opatrení a aktivít na zabezpečenie realizácie programu rozvoja mesta Banská Bystrica v členení podľa troch prioritných oblastí. Obsahuje podrobnejšie rozpracovanie priorít na úroveň opatrení a všeobecne pomenovaných aktivít, ktorými chceme dosiahnuť plnenie cieľov PHSR. Programová štruktúra mesta je rozčlenená na 7 programov.

D - Realizačná časť – obsahuje akčný plán a princípy realizácie, monitorovania a hodnotenia PHSR a akčného plánu. Akčný plán už obsahuje konkrétne aktivity na dané trojročné obdobie, plánovanú výšku nákladov na ich realizáciu, zdroje financovania, zodpovedných za ich plnenie a partnerov, ukazovatele výstupu. Realizáciou aktivít sa prispeje k splneniu jednotlivých opatrení a cieľov. Akčný plán zadefinovali pracovné skupiny pri tvorbe PHSR. Každoročne sa na základe monitorovania a odporúčania pracovných skupín akčný plán môže aktualizovať na ďalšie 3 roky a bude vstupom do plánovania rozpočtu a ďalších dokumentov a procesov Mesta a Mestského úradu.

E - Finančná časť – keďže úspešné plnenie PHSR je podmienené viaczdrojovým financovaním naplánovaných aktivít, finančná časť obsahuje definíciu predpokladaného finančného zabezpečenia jednotlivých opatrení a aktivít, inštitucionálnu a organizačnú stránku realizácie programu rozvoja mesta. Opiera sa o rozpočet mesta, možné finančné zdroje partnerov, zdroje EÚ, súkromné a ďalšie

zdroje. Konkretizácia akčného plánu na trojročné obdobie v súlade s rozpočtom mesta umožní naplánať reálnu výšku a vhodné zdroje financií pre jednotlivé aktivity.

F - Prílohy – obsahujú dokumenty neoddeliteľne súvisiace s tvorbou PHSR. Všetky tieto údaje sa stali podkladom pre strategickú, programovú a realizačnú časť dokumentu PHSR.

- II. Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mesta Banská Bystrica na roky 2015-2023 je spracovaný v súlade so zákonom č. 369/1990 Z.z. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov, so zákonom č. 539/2008 Z. z. v znení zákona č. 309/2014 Z.z. o podpore regionálneho rozvoja (ďalej len zákon o podpore regionálneho rozvoja) a MDVRR SR doporučenou metodikou na vypracovanie PHSR.

Východiskom pre jeho tvorbu bol schválený dokument o regionálnom rozvoji SR – Národná stratégia regionálneho rozvoja SR a ostatné národné, krajské a mestské strategické dokumenty. Do PHSR boli zapracované východiská a závery z Partnerskej dohody podpísanej medzi SR a EÚ, ktorá definuje využívanie európskych štrukturálnych a investičných fondov v rokoch 2014 – 2020. PHSR je spracovaný aj v súlade so zákonom č. 292/2014 o príspevku poskytovanom z európskych štrukturálnych a investičných fondov (EŠIF) a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Mesto je v súlade s legislatívou povinné plnenie PHSR vyhodnocovať každý rok, ako aj každoročne aktualizovať akčný plán PHSR s výhľadom na 3 roky, kde je možné dopĺňať nové aktivity vedúce k naplneniu hlavných cieľov rozvoja mesta. Keďže je otvoreným dokumentom a je možné ho v prípade potreby kedykoľvek meniť a dopĺňať.

Plnenie akčného plánu a programovej časti sa monitoruje každý rok.

Plnenie strategického cieľa vrátane špecifických a tematických cieľov je naplánované vyhodnotiť v polovici platnosti dokumentu PHSR – v roku 2019 a bude spojené so sledovaním ukazovateľov dopadov a zisťovaním, či a ako sa zmenila spoločenská a ekonomická situácia. Na základe výsledkov bude podľa potreby možné urobiť revíziu PHSR.

Záverečné vyhodnotenie bude realizované v roku 2024, po ukončení platnosti PHSR.

- III. Garantom PHSR je mesto Banská Bystrica zastúpené primátorom a najvyšším orgánom mesta – Mestským zastupiteľstvom, užívateľmi programu sú všetci občania, neziskový sektor, podnikatelia, súčasné a budúce inštitúcie v meste.

Koordináciu realizácie Programu rozvoja mesta vykonáva Mestský úrad v Banskej Bystrici prostredníctvom odborného útvaru zodpovedného za rozvoj mesta.

Súčasťou vyhodnotenia plnenia PHSR v roku 2015 sú:

1. Vyhodnotenie plnenia Akčného plánu v roku 2015
2. Realizované projekty v roku 2015
3. Vyhodnotenie plnenia jednotlivých aktivít Programovej časti v roku 2015
4. Súhrnné vyhodnotenie plnenia PHSR v roku 2015
5. Aktualizovaný Akčný plán PHSR na roky 2015-2018

Z vyhodnotenia plnenia PHSR v roku 2015 je zrejmé, že je nevyhnutné brať tento rozvojový dokument naozaj vážne. Jedným z merateľných ukazovateľov pre hlavný strategický cieľ „Zvýšiť atraktivitu mesta pre občanov, investorov, podnikateľov a návštevníkov“ je počet obyvateľov mesta Banská Bystrica. Podľa údajov matriky mesta Banská Bystrica v roku 2015 malo trvalý pobyt v Banskej Bystrici 76 988 obyvateľov, čo je oproti roku 2014 (77 375 obyvateľov) pokles o 387 obyvateľov. Tento údaj napovedá, že pokiaľ mesto chce zastaviť klesajúcu tendenciu tohto ukazovateľa, musí zrealizovať čo najviac opatrení a aktivít smerujúcich k naplneniu uvedeného hlavného cieľa zadaného v strategickom časti PHSR.

- IV. V súlade s metodikou môže byť Akčný plán (AP) každý rok aktualizovaný a pripravený minimálne na 3 roky s priamou väzbou na rozpočet mesta. Preto na základe monitoringu plnenia AP a požiadaviek jednotlivých garantov aktivít na doplnenie resp. prehodnotenie navrhovaných aktivít a ukazovateľov výstupu predkladáme na schválenie aktualizovaný akčný plán na roky 2015 – 2018.

Keďže AP zahŕňa množstvo aktivít, ktoré častokrát obsahujú aj viacročné projekty, kvôli zachovaniu kontinuity a schopnosti komplexne vyhodnocovať ich plnenie, aktualizovaný AP zahŕňa všetky aktivity od doby schválenia PHSR v MsZ v roku 2015 až do roku 2018.

Aktualizácia AP obsahuje:

Nová navrhovaná aktivita:

Aktivita 7.4.1.5 Vypracovať pasportizáciu stojísk kontajnerov ako GIS vrstvu a analýzu odpadového hospodárstva v Meste Banská Bystrica vrátane projektovej dokumentácie

Táto aktivita je navrhnutá ako podmienka k realizácii aktivity č. 7.4.1.4 Budovať stojiská pre kontajnery, komunálne odpady a jeho vytriedených zložiek

Zmena ukazovateľa výstupu:

Aktivita 6.1.1.1 Zvýšiť kapacitu terénnych sociálnych služieb

Pri tejto aktivite je požiadavka na zmenu ukazovateľa výstupu zo „Zvýšená kapacita terénnych sociálnych služieb v počte klientov /rok na ukazovateľ: „Počet klientov/rok“

Aktivita 6.3.1.1 Podporovať aktivity Projektu Zdravé mesto, aktualizovať program Plán zdravia mesta a obnoviť pozíciu koordinátora projektu

OPM- CR navrhuje zmenu:

- názvu výstupového ukazovateľa: Počet podporených aktivít Projektu Zdravé mesto na „Počet podporených aktivít“

- odstrániť výstupový ukazovateľ: Aktualizovaný plán zdravia mesta a ukazovateľ: Obnovená pozícia koordinátora

Odôvodnenie: Projekt Zdravé mesto bol ukončený v roku 2015, má však kontinuálne pokračovanie v rámci niekoľkých priorít PHSR (zeleň a verejné priestranstvá, vodné toky, environmentálna výchova v odpadovom hospodárstve a v prioritě 6.3.

Zmena zodpovedného za realizáciu aktivity AP:

Aktivita 1.1.2.6 Vybudovať prístavisko pre vodákov na území mesta

OPM-CR navrhuje zmenu v úlohe Zodpovedný na MsÚ OPA a zmenu partnerov na MsÚ ORA, PS-ESM, OPM

Aktivita 3.1.3.2 Organizovať dni mobility

OPM-CR navrhuje zmenu v úlohe Zodpovedný na MsÚ OPM-SP

Aktivita 6.3.1.1 Podporovať aktivity Projektu Zdravé mesto, aktualizovať program Plán zdravia mesta a obnoviť pozíciu koordinátora projektu

OPM- CR navrhuje zmenu:

- názvu Aktivity 6.3.1.1 Podporovať aktivity Projektu Zdravé mesto, aktualizovať program Plán zdravia mesta a obnoviť pozíciu koordinátora projektu na názov: „Podporovať aktivity zdravého životného štýlu“

- úlohy Zodpovedný na MsÚ OSV a zmenu partnera na MsÚ OPM

Aktivita č. 7.1.2.1 Pripraviť a realizovať v spolupráci s občanmi program estetizácie mesta

PS-OU navrhuje zmeniť Zodpovedného na Oddelenie územného rozvoja mesta a architektúry (OPA-RA

Odôvodnenie: OPA-RA je už z názvu kompetentným odborným útvarom určeným na iniciovanie a zastrešenie danej aktivity.

Aktivita 7.3.1.3 Zaviesť systematické vzdelávanie a osvetu v oblasti environmentálnej výchovy do škôl a pre verejnosť

Mestské lesy Banská Bystrica s.r.o. navrhujú zmenu v úlohe Zodpovedný na Mesto Banská Bystrica. V rámci EU fondov je krajské mesto prijímateľom pomoci v rámci Integrovaného regionálneho operačného programu IROP, kde sa Mesto môže uchádzať o finančné prostriedky na environmentálnu výchovu. Mestské lesy Banská Bystrica s.r.o. nemajú finančné zdroje ani možnosti ako ich získať z EU fondov na zabezpečenie tejto úlohy.